

STAUROS

Č. 12 jún 2019

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovíčko o SLOVE

V knihe *Manželská STK* ma už dávnejšie zaujal jeden príbeh. Odohral sa na kresťanskom pohrebe. Kňaz si počas obradu na jednom z vencov všimol stuhu s nápisom: „*Lúčime sa. Stretieme sa v nebi, ak tam bude miesto. Rodina XY*“ Trochu sa nad tým začudoval, ale keďže tú rodinu poznal, po obrade sa spýtal na význam nápisu. Rodina XY sa priznala, že celé to je nedorozumenie. V kvetinárstve si objednali veniec aj nápis. „*Povedali sme, nech napíšu Lúčime sa. Rod XY. A ak tam bude ešte miesto, napíšte: Stretieme sa v nebi.*“ Jedno nedorozumenie vytvorí úplne nový význam vety.

Podobné nedorozumenie môže vzniknúť práve pri centrálnej téme Prvej nedele po Zostúpení sv. Ducha – *svätosti*. Poznáme viaceré kazateľské príklady, ktoré spájajú svätosť s nenormálnosťou. Mnohí si myslia, že svätosť nie je pre nich. Že oni radšej budú „normálni“. Akoby sme nie vždy správne chápali svätosť. Preto sa znova pozrime na svätosť skrze tri dôležité prívlastky.

Svätosť je pre kresťana úplne *prirodená*. V Biblii slovo svätý znamená doslova „iný, oddelený, vyčlenený“ a je vzťahnuté na Pána Boha. Boh je ten najviac svätý, t.j. úplne iný, oddelený, vyčlenený... Ale čo ja? Čo znamená, že ja sa mám stať svätý? Že mám byť vyčlenený na Božie použitie. Kedy sa teda stávam svätý? Keď Bohu dávam zelenú. A v tomto význame vnímam slová Svätého Písma: „*Buďte svätí, lebo ja Pán, váš Boh, som svätý*“ (Lv 19, 2) Vyčleniť sa pre Boha, lebo On sa vyčlenil pre mňa. Toto je umenie svätosti v jednej vete. Moja účasť na svätosti Boha. A jednou vetou to vyjadrila aj blahoslavená matka Tereza, keď povedala: „*Svätosť nie je luxus pre niekoho, ale nutnosť pre každého.*“ Čo z toho vychádza? Svätosť nie je len moje budúce „miesto“ v nebi. Svätosť je miesto pre Boha v mojom živote tu a teraz.

Svätosť je ďalej pre kresťana úplne *konkrétna*. Svätosť nie je len všeobecné slovo. V obľúbenej knihe Štefána Smolena *Buď, kde si* je okrem mnohých iných aj jedna zaujímavá otázka: *Vieš čo je výsledkom práce mnícha?* A potom nasleduje jednoducho krásna odpoveď:

Výsledkom práce mnícha je mních. Svätosť musí byť konkrétna. Výsledkom práce učiteľa má byť učiteľ. Výsledkom práce lekára má byť lekár. A výsledkom úsilia kresťana je kresťan.

A práve s tým súvisí tretí prívlastok svätosti - *provokatívna*. Naša svätosť musí provokovať v pozitívnom význame. Nie v tom negatívnom – že moje svätuškárstvo musí vyprodukovať desiatich mučeníkov. Moja svätosť má vyprovokovať hlad po Bohu u človeka, s ktorým žijem, študujem, pracujem... V spomínanej *príručke svätosti* je kresťan prirovnaný k obrátenému stromu, ktorý má korene v nebi, ale ovocie prináša na zemi. Preto je tu vysoko aktuálna výzva Pána Ježiša, ktorú smeruje k svojim apoštolom pred zázračným rozmnožením chleba: *Vy im dajte jesť!* Toto je úloha svätca dneška. Zaujalo ma, že pri cirkevných procesoch blahorečení a svätorečení sa od kandidátov „vyžaduje“, aby sa nejaký zázrak udial na ich príhovor. Väčšinou ide o uzdravenie z nejakej fyzickej choroby. Ale čoraz viac sa ozývajú hlasy za uznanie morálneho zázraku. Keď sa napríklad ľudia dlhé roky hnevajú a opäť sa zmieria, odpustia si... To je ovocie, ktoré potrebujeme. To je ovocie, ktoré potrebuje svet okolo nás. Možno to nie je vždy iba fyzické uzdravenie, ale oveľa hlbšie.

A napokon som si všimol jednu dôležitú vec - množné číslo. Keď sa Peter v evanjeliu pýta Pána Ježiša na benefity kresťanstva, položí mu otázku v množnom čísle: „*Čo z toho budeme mať my?*“ (Mt 19, 27) Podobne aj tá úvodná výzva znie: *Buďte svätí...* Nie iba: *Buď svätý!* A to ma povzbudilo. Svätosť nie je len moja súkromná vec. Svätosť sa týka celého spoločenstva. V spoločenstve si navzájom pomáhame na ceste k svätosti. Ten druhý nikdy nemôže skutočne škodiť mojej svätosti. Naopak. Ak si myslím, že s niekým mám problém, často je to len nastavené zrkadlo. Tak je len naša *prirodzená, konkrétna a provokujúca* svätosť udržiavaná v kondícii pokory.

Preto je tu otázka Nedele všetkých svätých: „*Chceš byť svätý/-á?*“ Skúsme ju pochopiť správne ako otázku: „*Chceš byť kresťanom?*“ A tu vôbec nejde o otázku miesta v nebi. Je to otázka miesta v mojom živote. Preto je tu ponuka od Pána Boha: *Stretneme sa u teba doma, v tvojej rodine, práci či škole, ak mi tam dáš miesto.*

APOŠTOLSKÝ PÔST

Svätí apoštoli sa pripravovali na príchod Svätého Ducha modlitbou a pôstom. Veľa sa modlili a postili pred tým, než išli hlásať evanjelium. Po modlitbe a pôstoch ustanovovali nových presbyterov pre apoštolskú prácu, ako to aj čítame v Skutkoch svätých apoštolov. „*A keď im po jednotlivých cirkvách ustanovili starších, modlili sa a postili a odporúčali ich Pánovi, v ktorého uverili.*“ (Sk 14,23) Sv. Ján Zlatoústý hovorí, že „*apoštoli sa takmer vždy postili.*“ (57. kázeň na evanjelium sv. Matúša)

A tak aj svätá cirkev pripravovala svojich veriacich modlitbou a pôstom na veľký sviatok vrchných apoštolov sv. Petra a Pavla, ktorých pamiatku slávime 29. júna, spolu so zborom dvanástich apoštolov, ktorý slávime nasledujúci deň. Pretože sa tento pôst vyskytuje po svätom období Päťdesiatnice, v starých časoch sa niekedy nazýval pôstom Päťdesiatnice. Naši ľudia ho volajú aj Petrovka (t.j. pôst sv. Petra alebo Petrov pôst).

Pôst svätých apoštolov je veľmi starý, datujúci sa do prvých storočí kresťanstva. Spomína ho pútnička Silvia Egeria vo svojom denníku zo 4. storočia: „*Po sviatku Päťdesiatnice oslavuj jeden týždeň a potom dodržuj pôst, lebo spravodlivosť si vyžaduje veselenie sa po prijatí Božích darov a postenie potom, čo bolo telo osviežené.*“

V našej cirkvi pôst svätých apoštolov trvá od Nedele Všetkých svätých do 29. júna, sviatku apoštolov sv. Petra a Pavla. Tento pôst môže trvať kratšie alebo dlhšie v závislosti na dni, kedy bola slávená Pascha. Keď Pascha pripadne skôr, pôst trvá dlhšie; keď Pascha pripadne na neskorší dátum, Petrovka je kratšia. Najdlhšie môže trvať šesť týždňov, najkratšie týždeň a deň.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 17. - 23. 6. 2019

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Mikuláš s rodinou
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Ľudmila, Ľudovít
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) Veľká večiereň s lítiou
Štvrtok	<i>Slávnostná poklona prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista</i> 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i> , * <i>na úmysel darcov</i> 17:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i>
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Michal, panychída
Sobota	17:00 Sv. liturgia, (slovenská) <i>večiereň</i>
Nedeľa	<i>Druhá po Päťdesiatnici, 1. hlas</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 <i>Veľká večiereň s lítiou</i> (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 24. – 30. 6. 2019

Pondelok	<i>Narodenie sv. Jána Krstiteľa</i> 7:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i>
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Ľudmila, Ľudovít
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Ľudmila, Ľudovít
Piatok	<i>Nášho Najsladšieho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista, Milujúceho Ľudí</i> 7:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>večiereň s lítiou</i>
Sobota	<i>Sv. apoštolí Peter a Pavol, prikázaný sviatok – EPARCHIÁLNY ODPUST</i> 10:00 Archijerejská sv. liturgia – Priamy prenos RTVS, <i>myrovanie</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>večiereň</i>
Nedeľa	<i>Tretia po Päťdesiatnici, 3. hlas</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 <i>Večiereň</i> (slovenská)

OZNAMUJEME

- V pondelok 17. 6. 2019 začíname Petro-pavlovský pôst, ktorý potrvá až do sviatku sv. Petra a Pavla, 29. júna. V našej cirkvi síce nie je spojený so zmenou bežnej pôstnej disciplíny, ale v našej eparchii si zasluhuje pozornosť, keďže sv. Peter a Pavol sú našim osobitnými patrónmi.
- Vo štvrtok, 20. 6. 19 slávime sviatok *Slávnostnej poklony prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista* (ľudový názov Božie telo). V predvečer sviatku bude preto večiereň a vo sviatok bude sv. liturgia ráno o 7:00 v cirkevnej slovančine a o 17:00 v slovenskom jazyku, obe spojené s myrovaním.
- V pondelok, 24. júna 2019 slávime odporúčaný sviatok *Narodenie Pánovho predchodcu a krstiteľa Jána*. Okrem sv. liturgie o 17:00 h. bude sv. liturgia aj ráno o 7:00 h. v slovenskom jazyku. Po sv. liturgiách bude myrovanie,
- V piatok, 28. 6. 19 budeme sláviť odporúčaný sviatok *Nášho Najsladšieho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista, Milujúceho ľudí*. Preto budú tiež dve sv. liturgie – ráno o 7.00 h. v slovenskom jazyku a večer o 17.00 h. v cirkevnej slovančine. V tento deň je zároveň voľnica.
- V sobotu, 29. 6. 19, na sviatok sv. apoštolov Petra a Pavla bude v našej katedrále eparchiálna odpustová slávnosť. Archijerejská sv. liturgia v slovenskom jazyku so začiatkom o 10:00 bude priamo prenášaná RTVS. Po svätej liturgii bude myrovanie a agapé pre všetkých veriacich. Sv. liturgia o 17.00 h. bude v cirkevno-slovenskom jazyku.
- V nedeľu, 30. júna 2019 bude po sv. liturgiách Zbierka na dobročinné diela sv. otca (bývalý názov „Halier sv. Petra“). Ide o finančnú podporu sv. otca pri jeho starostlivosti o univerzálnu cirkev, najmä v prospech najnúdznejších. Zbierku zaviedol ešte v roku 1860 pápež Pius IX.
- Pozývame Vás na farskú púť *Po stopách sv. Sedmopočetníkov*, ktorú pripravujeme spolu s našimi farnosťami Trenčín a Trnava v dňoch od 28. augusta do 5. septembra 2019. Púť sa uskutoční autobusom a navštívime na nej mestá *Skopje, Ochrid* (Macedónsko), *Berat* (Albánsko) a *Solún* (Grécko). Cena za osobu je 335 €. Svoj záujem nahláste do 15. júna 2019.
- Tradičný Letný eparchiálny tábor pre deti a mládež (LET 2019) bude tohto roku prebiehať od nedele 14. júla do piatku 19. júla 2019. Tábor sa bude konať, tak ako minulý rok, v Kláštore pavlínov pri Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne. Tábor je určený pre deti a mládež z našich gréckokatolíckych farností, od ukončeného 2. ročníka základnej školy. Poplatok za dieťa je 50 €. (vdďaka podpore našej Bratislavskej eparchie). Prihlásiť sa môžete na stránke eparchie: www.grkatba.sk najneskôr do 25. júna 2019.
- Sv. tajomstvo manželstva chcú prijať:

Martin Cinkanič a Ivana Petrovajová

Ak by niekto vedel o prekážke k uzavretiu manželstva v chráme, je v zmysle c. 786 CCEO povinný to oznámiť cirkvi. Zároveň zahrňme tento pár do svojich modlitieb.

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 9. 6. 19 sme pri zbierke na podporu katolíckych masmédií – TV Lux a Rádia Lumen – prispeli sumou 420 €. Srdečné „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu: rod. Ďukovej a Porhinčákovej (8. 6. 19) a rodine Žačikovej a Suslej (15. 6. 19).
26. 6. 19 bude väčšie upratovanie pred odpustovou slávnosťou, na ktoré pozývame: spoločenstvo Modlitby matiek, rod. Bural'ových, Pokornú, Krajňákovú a Telepčákovú.

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Jozef Durkot, kaplán, **tel.:** 0903/305 298

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717